

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

перший проректор

_____ Василь БАЛУХ

(підпис)

«___» _____ 2024 р.

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти (I ступеня)
у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

**«Векторне подолання освітніх втрат: інклюзія, психологічна підтримка,
інноваційні технології»**

за спеціальністю _____ 013 Початкова освіта

шифр і назва спеціальності

галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка

шифр і назва галузі

обсяг _____ 30 години (1 кредит ЄКТС)

кількість годин (кількість кредитів ЄКТС)

«УХВАЛЕНО»

вченою радою факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
Голова вченої ради

_____ Тетяна ФЕДІРЧИК

(підпис)

Протокол № від « » 2024 р

Чернівці
2024 р.

РОЗРОБЛЕНО: робочою групою кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Керівник робочої групи: Світлана РОМАНЮК, професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти

Робоча група:

1. Кристина ШЕВЧУК, доцент, кандидат педагогічних наук
2. Марія ІВАНЧУК, професор, доктор психологічних наук
3. Оксана ГОРДІЙЧУК, доцент, кандидат педагогічних наук
3. Лариса МАФТИН, доцент, кандидат філологічних наук
4. Аліна ПРЕДИК, доцент, кандидат педагогічних наук
6. Ганна БИГАР, доцент, кандидат педагогічних наук
7. Віталія ДІДУХ, асистент, кандидат педагогічних наук
8. Ольга ВЕЛИЧКО, асистент

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № _____ від « _____ » січня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Світлана РОМАНЮК

Програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Цільова аудиторія

Педагогічні працівники (вчителі початкових класів) закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління.

Напрями підвищення кваліфікації:

- професійний розвиток вчителя в умовах Нової української школи: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління (поглиблення знань про психолого-фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку, фахових методик, сучасних освітніх технологій, модернізаційних засад НУШ);

- забезпечення психологічної підтримки здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти;

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

Метою програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників (вчителі початкових класів) закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління освіти є їх професійний розвиток, поглиблення, розширення, удосконалення професійних компетентностей відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти, опанування сучасними освітніми методиками та технологіями згідно концепції Нової Української школи.

Графік освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти – з жовтня по червень навчального року (як правило у канікулярний період) та за наявності не менше 10 осіб, зареєстрованих на конкретний профіль;

Форми підвищення кваліфікації:

–інституційна (очна).

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЄКТС).

Мінімальна та максимальна кількість осіб (в одній групі), які підвищують кваліфікацію за спеціальністю **013 Початкова освіта** – 10–30.

**Програма підвищення кваліфікації
для педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової
передвищої освіти**

за акредитованою спеціальністю 013 Початкова освіта

Тема «Векторне подолання освітніх втрат: інклюзія, психологічна підтримка, інноваційні технології»

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
Напрямок «Розвиток професійних компетентностей працівників закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління(поглиблення знань про психолого-фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку, фахових методик, сучасних освітніх технологій, модернізаційних засад НУШ)»					
1	Особливості використання на уроках ЯДС анімаційних засобів навчання	Семінар-тренінг	2	Доцент, кандидат педагогічних наук, Шевчук К.Д.	педагогіки та методики початкової освіти

2	Казкотерапія та особливості її використання в освітньому процесі	Колове взаємонавчання, лідер-тренінг, практичний тренажер	2	Доцент, кандидат педагогічних наук, Шевчук К.Д.	педагогіки та методики початкової освіти
3	Використання здоров'язберезувальних технологій в освітньому процесі початкової школи	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	Доцент т, кандидат педагогічних наук Бигар Г.П.	педагогіки та методики початкової освіти
4	Методичні підходи до електронного документоведення в сучасній початковій школі (на прикладі роботи з електронним журналом)	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	Доцент, кандидат педагогічних наук, Предик А.А.	педагогіки та методики початкової освіти
5	Використання штучного інтелекту в роботі вчителя	Практичні кейси	2	Асистент, кандидат педагогічних наук Дідух В.В.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		10		

<p align="center">Напря́м «Забезпечення психологічної підтримки здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти;»</p>					
6	<p>Психолого-педагогічні особливості подолання шкільної тривожності у молодших школярів у процесі формування універсальних навчальних умінь.</p>	Семінар-тренінг	2	<p align="center">Професор, доктор психологічних наук Іванчук М.Г.</p>	педагогіки та методики початкової освіти
7	<p>Агресивні реакції учнів молодшого шкільного віку та шляхи їх корекції</p>	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	<p align="center">Доцент, кандидат філологічних наук, Мафтин Л.В.</p>	педагогіки та методики початкової освіти
8	<p>Техніки заземлення як допомога для стабілізації психологічного стану дітей молодшого шкільного віку під час освітнього процесу</p>	Майстерка	2	<p align="center">Асистент, кандидат педагогічних наук Дідух В.В.</p>	педагогіки та методики початкової освіти
9	<p>Особливості психологічної підтримки молодшого школяра засобами арт-терапії</p>	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	<p align="center">Доцент, кандидат педагогічних наук, Предик А.А.</p>	педагогіки та методики початкової освіти

10	Особливості використання у роботі з молодими школярами інструментів саморегуляції	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	Доцент т, кандидат педагогічних наук Бигар Г.П.	педагогіки та методики початкової освіти
11	Індивідуалізація навчання як умова подолання освітніх втрат	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	Асистент Величко О.І.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		12		
	Напрямок «Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами»				
12	Психолого-педагогічний супровід учнів інклюзивного класу	Майстер-клас з елементами тренінгу	8	Доцент, кандидат педагогічних наук, Гордійчук О.Є.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		8		
	Всього годин		30		

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

– загальні:

Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, новітніми сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Дослідницько-праксеологічна. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-професійному рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різними стилями мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, релігійних поглядів. індивідуальних особливостей.

Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективною міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність

до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо виконання поставлених завдань і взятих зобов'язань..

Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку й саморозвитку, сприяє творчому підходу до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Здоров'язберезувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язберезувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

- спеціальні (фахові):

Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.

Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і

спроможність їх урахування у проектуванні освітнього педагогічного процесу.

Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні освітнього процесу в початковій школі.

Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій школі. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

Дидактична. Здатність вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших школярів у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

Виховна. Здатність до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

Організаційна. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

Інклюзивна – здатність здійснювати професійні функції, враховуючи різноманітні освітні потреби дітей молодшого шкільного віку, забезпечуючи їх включення до середовища закладу освіти та створення умов для її розвитку й саморозвитку.

Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні завдання під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової

загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості для успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Опис досягнутих результатів навчання

Після підвищення кваліфікації відбувається

- Набуття та удосконалення компетентностей:

загальних: громадянської, соціальної, культурної; лідерської, підприємницької.

професійних: мовно-комунікативної; предметнометодичної; інформаційно-цифрової; психологічної; емоційно-етичної; педагогічного партнерства; інклюзивної; здоров'язбережувальної; проєктувальної; прогностичної; організаційної; оцінювально-аналітичної; інноваційної; рефлексивної; здатність до навчання впродовж життя.

Слухач курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів повинен знати:

стратегію і пріоритетні напрями розвитку системи освіти в цілому і початкової освіти зокрема;

– філософсько-методологічні засади сучасної освіти;
– особливості організації освітнього процесу в початковій школі; можливості використання ІКТ у педагогічній діяльності.

Слухач курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів повинен уміти:

– вільно орієнтуватися в сучасному соціально-політичному та освітньому просторі, знати пріоритетні напрями розвитку початкової освіти; користуватися в практичній діяльності основними нормативно-правовими документами;

– організувати освітній процес на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки;

– враховувати вікові й індивідуальні особливості молодших школярів у процесі навчальної діяльності;

– аналізувати труднощі, вибирати ефективні форми, методи і прийоми роботи для плідного навчання;

– застосовувати інноваційні педагогічні технології та сучасні дослідження в галузі освіти.

повинен усвідомлювати:

- роль теорії та методики в успішності та результативності впровадження нових освітніх стандартів;

- необхідність удосконалення власної професійної майстерності;

- значення професійного зростання, удосконалення особистісних якостей;

Необхідність психологічної підтримки здобувачів освіти;

- роль впровадження сучасних інформаційно комунікаційних технологій в навчально-виховний процес початкової школи.

Вартість послуг

Встановлення вартості платної послуги здійснюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з її наданням відповідно до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 року № 736/902/758.

Розмір плати за підвищення кваліфікації визначається на підставі її вартості. Калькуляційною одиницею є вартість отримання послуги однією фізичною особою за весь період її надання у повному обсязі. Вартість платної послуги затверджується та оголошується наказом ректора Університету.

Інформація про вартість послуг висвітлена на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <https://drive.google.com/file/d/1XMAydSKnuGRQ6yebInjfAzMPoNDQWegM/view>

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Рівненська, 14а, корпус 8, ауд. 411 (кафедра педагогіки та методики початкової освіти).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – першим проректором.

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Міністерство освіти та науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Серія ____ Номер ____/____ від «____» _____ 2024 р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з «____» _____ 2024 року по «____» _____ 2024 року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна)

за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю 013 Початкова освіта

Тема **«Векторне подолання освітніх втрат: інклюзія, психологічна підтримка, інноваційні технології»** (напрями: розвиток професійних компетентностей вчителів початкових класів (знання фахових методик, сучасних освітніх технологій, нововведень НУШ) – 10 год; забезпечення психологічної підтримки здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти) – 12 год; створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами – 8 год.

Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації – дистанційна.

Професійні можливості за результатами опанування програми

Після підвищення кваліфікації педагогічний працівник повинен:

- знати і розуміти мету та ціннісні орієнтири впровадження концептуальних засад концепції Нової української школи; застосовувати в освітньому процесі початкової школи інноваційні підходи, новації НУШ та сучасний педагогічний досвід;

- знати та враховувати індивідуальні, вікові та психологічні особливості учнів у процесі організації навчальної взаємодії та зворотнього зв'язку, використовувати технології та методики психологічної підтримки здобувачів освіти; форми, методи і прийоми профілактики дитячої агресивності та жорстокості (булінгу) в початкових класах;

- знати та формувати інклюзивне, розвивальне та мотивуюче до навчання освітнє середовище; забезпечувати додаткову підтримку в освітньому процесі дітей з ООП; застосовувати інноваційні педагогічні технології інклюзивного навчання у професійній діяльності вчителя та асистента вчителя у роботі з дітьми, які мають ООП.

Перший проректор

Василь БАЛУХ

«____» _____ 2024 р.